

Sygn. akt: I C 454/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w C. I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Marek Osowicki
Protokolant:	stażysta Paulina Barwińska

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 roku w C.

sprawy z powództwa **S. M.**

przeciwko **Skarbowi Państwa S. (...)**

o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę i odszkodowanie

1. oddała powództwa,
2. nakazuje ściągnąć od powoda S. M. na rzecz Skarbu Państwa S. (...) kwotę 51,00 zł (pięćdziesiąt jeden złotych) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 454/16

UZASADNIENIE

Powód S. M. wniósł do Sądu Okręgowego w S. wniosek o odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę na podstawie przepisu art. 114 § 1 ustawy z 24.08.2001 r. kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia po umorzeniu postępowania wykroczeniowego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w C. z 10 grudnia 2015 r. tj. o zasądzenie od Skarbu Państwa odszkodowania za poniesioną szkodę w wysokości 17,20 złotych oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 1.000,00 złotych. W uzasadnieniu wniosku podniósł, iż wyrokiem nakazowym z 1 października 2015 r. sygn. akt II W 3138/15 Sąd Rejonowy C. II Wydział Karny uznał go winnym popełnienia czynu tj. wykroczenia z art. 96 § 3 ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń. Od powyższego wyroku powód 27.10.2015 r. wniósł sprzeciw i sąd postanowieniem z dnia 13 stycznia 2016 r. sygn. akt. II W 3138/15 Sąd Rejonowy C. umorzył postępowanie w powyższej sprawie z powodu oczywistej bezzasadności wniosku o ukaranie. Wskazał, że Sąd Rejonowy w C. wyrządził mu szkodę wysokości 17,20 zł jako koszt trzech przesyłek poleconych zawierających sprzeciw od wyroku nakazowego, odpowiedź na pismo Sądu Rejonowego w C. i koszt wniesienia niniejszego wniosku. Według twierdzenia powoda Czas poświęcony na odpowiadanie na nielegalne pisma (...) w C. i pisma procesowe, niezbędne w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w C. w sposób jednoznaczny odebrał mu możliwość odpoczynku po pracy i pozbawił związanych z tym przyjemności. Doznał również krzywdy na skutek pogorszenia reputacji w pracy, bowiem zapytany przez pracowników, wypłynęła informacja o toczącym się wobec powoda postępowaniu sądowym. W ocenie powoda sam fakt uwikłania w problemy prawne stygmatyzuje. Również telefon z sądu na telefon służbowy powoda 9.12.2015 r. spowodował, iż otoczenie powoda w miejscu pracy wie o sprawie i zrodziło to określone komentarze, pytania o losy sprawy i terminy czynności co wywołało negatywne

odczucie oraz zakłopotanie. Ukazanie powoda przez sąd wywołało jego zły stan emocjonalny i poczucie dyskomfortu psychicznego.

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z 6.07.2016 r. stwierdził swą niewłaściwość rzeczową oraz miejscową i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w C..

Powód na powyższe postanowienie złożył zażalenie, które zostało odrzucone postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z 22.09.2016 r. z powodu jego nie opłacenia.

Sędziowie Sądu Rejonowego w C. złożyli wnioski o wyłączenie od rozpoznawania niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z 23.01.2017 r. wyłączył od rozpoznawania przedmiotowej sprawy dwóch sędziów Sądu Rejonowego w S. a nie uwzględnił wniosków pozostałych sędziów.

Pozwany Skarb Państwa Sąd Rejonowy w C. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i rozstrzygnięcie o kosztach według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podniósł, iż powód nie wskazał, ani nie wykazał okoliczności mogących stanowić podstawę prawną zasądzenia roszczenia o zadośćuczynienie na jego rzecz, w szczególności powód nie wskazał zachowań pozwanego noszących znamiona bezprawności, które spowodowały naruszenie jego dobrego imienia. Możliwość telefonicznego zawiadomienia obwinionego odnośnie terminu rozprawy wynika z art. 137 kpk. Pozwany nie miał wpływu na to, co w związku z toczącym się postępowaniem o sprawie powód przekazywał swoim współpracownikom. Wydatki związane z toczącym się postępowaniem w sprawach o wykroczenie winny zostać rozliczone w sprawie, w której powstały tj. w sprawie II W 3138/15. Ich dochodzenie w odrębnym procesie cywilnym jest bezpodstawne. Kwota 4,20 zł związana w przesłaniem niniejszego wniosku powoda może zostać uwzględniona dopiero przy orzekaniu o kosztach procesu.

Sąd ustalił co następuje:

Kierujący pojazdem A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) 2.05.2015 r. o godz. 10:36:15 w miejscowości W. na drodze krajowej nr (...) dopuścił się popełnienia wykroczenia polegającego na przekroczeniu dopuszczalnej prędkości w terenie zabudowanym o 36 km/h.

(dowód: akta II W 3138/15 raport ze zdarzenia k.4-5).

Ojciec powoda K. M. w odpowiedzi na pismo (...) w C. z 7.05.2015 r. wskazał, iż współwłaścicielem pojazdu A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) jest jego syn S. M. i nie powierzał nikomu tego pojazdu 2.05.2015 r. do kierowania i używania.

(dowód: akta II W 3138/15 pismo k.6).

Powód w odpowiedzi na żądanie (...) w C. z 20.05.2016 r. nie wskazał osoby komu powierzył do kierowania i używania pojazd A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) 2.05.2015 r. o godz. 10:36:15 wskazał, że straż gminna nie może posłużyć się podpisem osoby działającej w jej imieniu odtworzonym mechanicznie.

(dowód: akta II W 3138/15 pismo k.12).

(...) w (...).09.2015 r. złożyła w Sądzie Rejonowy w C. wniosek o ukaranie powoda. Sąd Rejonowy w C. 1.10.2015 r. wydał przeciwko powodowi wyrok nakazowy. Na skutek sprzeciwu powoda Sąd Rejonowy w C. postanowieniem z 13.01.2016 r. umorzył postępowanie uznając, iż wobec braku formalnego w postaci braku podpisu uprawnionej osoby na żądaniu udzielenia informacji, o której mowa w art. 78 ust. 4 prd, powód nie popełnił zarzucanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

(dowód: akta II W 3138/15 k.26-54).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne pozostaje, iż kierujący pojazdem A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) będącym współwłasnością powoda i jego ojca 2.05.2015 r. o godz. 10:36:15 w miejscowości W. na drodze krajowej nr (...) dopuścił się naruszenia przepisów ustawy prawa o ruchu drogowym art. 20 ust. 1 i przepisu art. 92a kodeksu wykroczeń oraz, że wezwanie skierowane do powoda o wskazanie komu powierzył do kierowania lub używania samochód w powyższym czasie zostało oparzone mechanicznym odwzorowaniem podpisu Komendanta (...) w C..

Bezsporne było też, iż w sprawie powoda, iż odmówił on wskazania osoby której powierzył do kierowania lub używania samochód będący jego współwłasnością i sąd wyrokiem nakazowym 1.10.2015 r. uznał powoda za winnego popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. Następnie na skutek sprzeciwu powoda Sąd Rejonowy w C. postanowieniem z 13.01.2016 r. umorzył postępowanie uznając, iż wobec braku formalnego w postaci braku podpisu uprawnionej osoby na żądaniu udzielenia informacji, o której mowa w art. 78 ust. 4 prd, powód nie popełnił zarzucanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

Dla przyjęcia odpowiedzialności za zadośćuczynienia z tytułu naruszenie dóbr osobistych zgodnie z art. 24 k.c. konieczne jest zaistnienie 3 przesłanek, a więc oprócz bezprawności działania sprawcy również dwie inne przesłanki tj: istnienia dobra osobistego podlegającego ochronie jego naruszenia lub zagrożenia.

Bezprawność działania pozwanego jest objęta domniemaniem prawnym, co oznacza, że powód nie musi jej wykazywać. Samo zaś stwierdzenie bezprawności zachowania pozwanego jest tylko jedną z trzech przesłanek jego odpowiedzialności. Nie może więc samo przez się prowadzić do odpowiedzialności pozwanego. Odpowiedzialność ta powstaje dopiero z chwilą jednoczesnego spełnienia powyższych trzech przesłanek.

Zgodnie z ogólną zasadą dowodową wyrażoną w art. 6 kc i art. 232 kpc- w przedmiotowej sprawie ciężar wykazania istnienia dobra osobistego podlegającego ochronie w rozumieniu art. 23 k.c. oraz faktu jego naruszenia przez działania Skarbu Państwa statio fisci sądu a także, że doznał szkody, krzywdy pozostającej w normalnym związku przyczynowym z niezgodnymi z prawem działaniami pozwanego sądu, spoczywał na powodzie jako osobie, która z faktów tych wywodzi określone skutki prawne (por.: wyrok SA Szczecin z 14-07-2016, I ACa 966/15).

Powód mógł wykazać powyższe fakty wszelakimi dowodami. W przypadku zaś skutecznego wykazania naruszenia dobra osobistego pozwany mógłby zwolnić się z odpowiedzialności dopiero poprzez wykazanie, iż jego działanie (zaniechanie) nie miało charakteru bezprawnego – tj. było zgodne z wiążącym go prawem (domniemanie bezprawności działania).

W doktrynie i w orzecznictwie przyjmuje się, że na gruncie art. 417 § 1 k.c. pojęcie bezprawności winno być ujmowane wąsko, co ogranicza "bezprawność" władzy publicznej do działania lub zaniechania sprzecznego z konkretną normą prawną.

Wyjaśnwszy powyżej zasady dowodowe rządzące niniejszym procesem po pierwsze, dojść należy do wniosku, iż powód w przedmiotowej sprawie nie zaoferował jakiegokolwiek dowodu, który potwierdzałby jego zarzuty zawarte w pozwie, a które odnosiłyby się do naruszenia jego dóbr osobistych.

Powód jedynie wyjaśnił, iż największej krzywdy doznał, przez uznanie go osobą winną popełnienia wykroczenia, pogorszenie reputacji w pracy, pozbawienie możliwości zrelaksowania się po pracy, gdyż musiał napisać sprzeciw oraz przez nabranie braku zaufania do organów sądowych.

Powód nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych na okoliczność pogorszenia jego reputacji w pracy (naruszenia dobrego imienia) czy braku możliwości zrelaksowania się po pracy (naruszenia prawa do wypoczynku) i ich adekwatnego związku z „bezprawnym” działaniem sądu.

W ocenie sądu nabranie braku zaufania przez powoda do organów sądowych nie należy do katalogu dóbr osobistych (art. 23 k.c.).

Ponieważ art. 448 k.c. wskazuje jednoznacznie, że zadośćuczynienia pieniężnego żądać można jedynie wówczas, kiedy naruszenie dobra osobistego "wyrządza krzywdę", należy uznać wystąpienie krzywdy za jedną z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej.

Powód nie tylko nie wykazał, iż faktycznie zostało naruszone zostały naruszone jego dobra osobiste ale i nie wykazał samego faktu poniesienia krzywdy i jej rozmiaru.

Powód nie wskazał też, iż sąd naruszył konkretną normę prawną co wskazywało by na ewentualną bezprawność jego działania.

W systemie prawnym obowiązuje zasada domniemania niewinności do czasu prawomocnego skazania. Samo skuteczne złożenie sprzeciwu powoduje, że wyrok nakazowy traci moc. Trudno więc uznać by w sytuacji gdy powód złożył skuteczny sprzeciw od wyroku nakazowego by w świetle prawa był uznany za winnego popełnienia wykroczenia.

Ponadto sprzeciw jest oświadczeniem braku zgody na decyzję organu procesowego, stanowi oświadczenie woli podmiotu procesowego, z którego wynika, że nie zgadza się on z wydanym w stosunku do niego wyrokiem nakazowym i w związku z tym żąda rozpoznania sprawy w normalnym trybie (J. Grajewski, Rodzaje sprzeciwów w postępowaniu karnym, w: Współczesny polski proces karny. Księga ofiarowana Profesorowi Tadeuszowi Nowakowi, Poznań 2002, s. 315; tenże, Postępowanie nakazowe w polskim procesie karnym, SP 1991, nr 1, s. 77, Z. Wrona, Postępowanie nakazowe w polskim procesie karnym, Warszawa 1997, s. 106; K. Noskiewicz, Sprzeciw..., s. 90). Sprzeciw od wyroku nakazowego powinien zostać zgłoszony w formie pisemnej, ponieważ ustawodawca nie zastrzegł w tym zakresie żadnych szczególnych wymogów, powinien on jedynie odpowiadać ogólnym wymogom przewidzianym dla pisma procesowego.

Z uwagi na małe wymagania formalne co do formy i treści sprzeciwu trudno uznać, iż samo jego sporządzenie naruszało dobra osobiste powoda tj. prawo do wypoczynku.

Ponadto działanie powoda polegające na przekazaniu współpracownikom informacji o toczącym się przeciwko powodowi postępowaniu o wykroczenie należy ocenić zgodnie z zasadą „volenti non fit iniuria” tj. „zrobiłeś z własnej woli, to nie dzieje ci się krzywda”.

W zakresie dochodzonego odszkodowania w wysokości 17,20 zł powód zgodził się ze stanowiskiem strony pozwanej, iż 13 zł tytułem wydatków związanych z przesyłkami winno być rozliczone w postępowaniu wykroczeniowym a koszt wysłania przedmiotowego wniosku w kwocie 4,20 zł w ramach kosztów niniejszego procesu rozliczanych zgodnie z art. 98 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe rozważania sąd oddalił powództwo w całości.

Sąd nakazał też ściągnąć od powoda 51 zł z tytułu nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu.